

ZAVOD ZA AVTOMATIZACIJO, LJUBLJANA

Na obisku v Biroju za avtomatizacijo v industriji

V drugi letošnji številki smo napovedali daljši zapis o zanimivi in zelo uspešni poslovni enoti Zavoda za avtomatizacijo — Biroju za avtomatizacijo v industriji, katerega vodi direktor dipl. ing. Fratina. Naš sodelavec ga je naprosil za razgovor, iz katerega povzemamo najbistvenejše misli o temi, kaj je, kaj ustvarja in kako s svojo dejavnostjo doprinaša svoj delež k vedno širši avtomatizaciji v naši razvijajoči se industriji.

Nastanek Biroja za avtomatizacijo v industriji sega prav za prav v leto 1963, ko je bila tedaj v okviru Zavoda za avtomatizacijo ustanovljena razvojno-raziskovalna skupina. Takrat sta v njej zastavila pomembno dejavnost dva inženirja, vendar se je kaj kmalu skupina okrepila z novimi strokovnimi sodelavci in že začela dosegati prve pozitivne rezultate svojega dela.

V januarju 1967 je bil pod britiskom potreb praktično ustanovljen Biro za avtomatizacijo v industriji, posebna, animirana, vsekakor pa zelo uspešna in perspektivna tvorba v Iskri, podobna Biroju za avtomatizacijo železnic, le da ta deluje v okviru sedanjega Iskra Commerce in, da ma Biro za avtomatizacijo v industriji tudi veliko večje število partnerjev tako doma kot tudi v tujini.

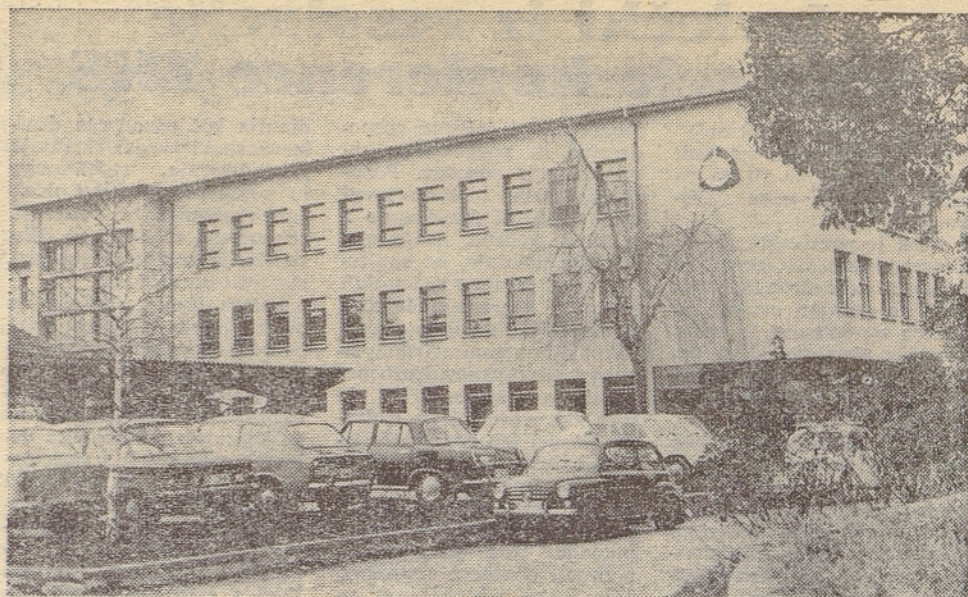
Ustanovitev Biroja za avtomatizacijo v industriji je bila plod temeljitega in koristnega dogovora med tovarno električnih aparatov, tedanjo prodajno-servisno organizacijo in Zavodom za avtomatizacijo. Med tem so se v tej noti nakopičili potrebni strokovni kadri, sposobni izpoljevati vedno obsežnejše in ahtevne naloge, hkrati pa sposobni poskrbeti tudi za prodajo ustvarjene proizvodnje. PSO je v Biro delegirala svoja strokovna sodelavca - pomočnika direktorja za prodajo varilnih naprav. Sicer se je prav lani Biro za avtomatizacijo v industriji tevilčno še tako okrepil, da nes ta delovni kolektiv šteje že 58, zlasti visoko in srednje strokovnih sodelavcev, ki a Rijub vsej svoji prizadevanosti le s težavo izpolnjuje se naloge. Le-te se namreč širijo, kot pa se razvija sama delovna enota, ki najh rešuje.

Biro za avtomatizacijo v industriji opravlja kompletno razvojno dejavnost za obratno-gigantno-varnostnih naprav tovarne električnih aparatov v Stegnah, medtem ko proiz-

vodnja specialnih naprav glede na specifičnost Zavoda serije poteka v okviru BAI, ki razpolaga v ta namen tudi z lastnimi delavnicami in strokovnjaki.

Pomembno in dokaj široko področje dejavnosti Biroja za avtomatizacijo v industriji pa so nadalje vezani posli v okviru mednarodnih kooperacij, kateri se iz leta v leto množijo in silijo BAI v nenehno ekspanzijo. Seveda k temu sodi tudi celotna prodaja programa, ki ga biro izvaja.

Dejavnost Biroja na področju avtomatizacije v industriji zajema naprave za avtomatizacijo obdelovalnih, tekstilnih in drugih strokovnih naprav. (Dalje na 3. strani)

Kolektiv tovarne avtoelektričnih izdelkov bo 14. februarja slavil 10-letnico obstoja tovarne (Glej članek na 4. strani!) Na sliki: upravna zgradba tovarne v Novi Gorici

Izvillečki iz resolucije prve seje konference ZKS

Kot smo obljubili smo za današnje in naslednje številke glasila »Iskra« pripravili bistvenejše izvlečke iz obširne resolucije prve seje konference ZKS, ki je bila v Ljubljani v dneh 8. in 9. januarja t. l. V teh izvlečkih smo skušali zajeti zlasti tisto, kar se nanaša na delovne organizacije in na dogajanja v našem gospodarsko-političnem življenju, kakor tudi vprašanja, katerih reševanju smo komunisti dolžni posvetiti vse svojše znanje in doslednost.

Prvi del resolucije nosi naslov: idejno-politični vidiki boja za reformo in samoupravne socialistične odnose. Iz le-tega smo povzeli naslednje:

Na podlagi ocene rezultatov pri uresničevanju reforme prva seja konference ZKS ponovno poudarja, da je reforma celovit program družbenih preobrazb. Pozitivni rezultati izvajanja reforme najpomembneje vplivajo na razvoj in uravnoteženost notranje-političnih razmer ter utrjuje mednarodni položaj Jugoslavije. Zato je treba v največji meri zaostri politično, samoupravno in strokovno odgovornost komunistov, od delovnih organizacij do organov federacije, za uspešnost uveljavljanja ciljev reformne poti vodijo v nove politične in ekonomske zaostritve ter slabijo mednarodni položaj Jugoslavije. Prva seja konference nalaga komunistom, da preprečijo poizkuse ločevanja ekonomskega programa reforme od družbenega in da ustvarjajo možnosti za odkrito in ustvarjalno razpravljanje o njenem uresničevanju. Prizadevanja za uresničevanje reforme, za povečanje produktivnosti dela, znanja in ustvarjalnosti zaostrije ekonomsko in socialno diferenciacijo. Pozitivni vidiki ekonomske in socialne diferenciacije sodijo med temeljne pogoje uresničevanja programa reforme in so pomemben vzvod za nadaljnji vzpon proizvodnih sil in za napredek samoupravnega socializma.

Določena socialna diferenciacija po materialnem položaju in družbeni moči objektivno izvira iz sedanje ravni razvoja proizvodnih sil, uresničevanja načela delitve po

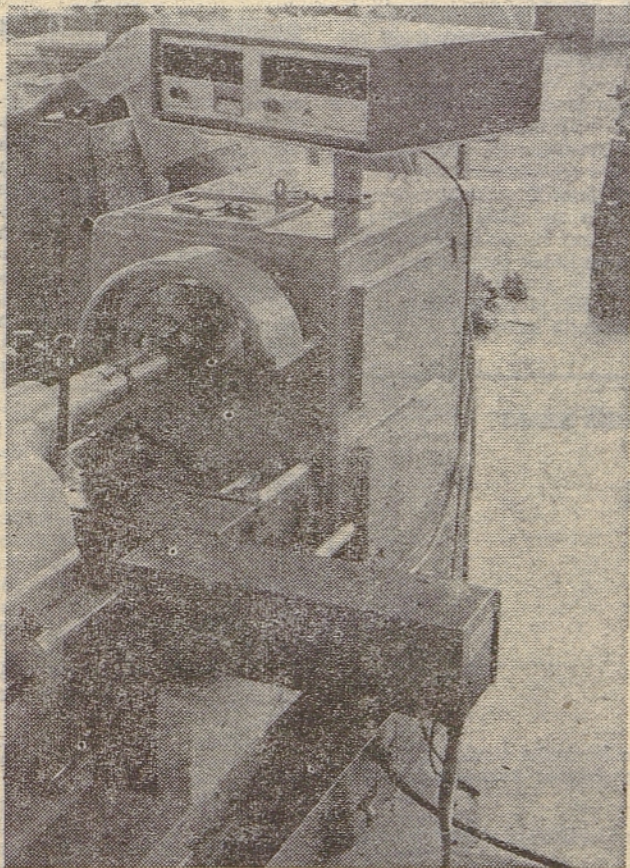
delu in rezultatih dela ter vse močnejšega uveljavljanja tržnih zakonitosti. Socialne razlike so na tej stopnji družbenega razvoja neizbežne. Ko še niso ustvarjeni pogoji za uresničevanje takšne enakosti ljudi, ki bi omogočali delitev po potrebah, se komunisti zavzemamo za enakost, ki bo temeljila na enakem delu in za to sprejemamo le tiste razlike med ljudmi, ki izvirajo iz razlik v zahtevnosti, kakovosti in obsega njihovega dela.

V družbi nastaja tudi socialna diferenciacija, ki je posledica naših subjektivnih slabosti, neizoblikovanosti konkretnih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, ekonomskega sistema, stihijnosti in nedoslednosti v razvijanju temeljnih vrednot socialistične samoupravne družbe.

V delovnih organizacijah se morajo komunisti zavzemati za dosledno uveljavljanje čimbolj objektivnega vrednotenja in nagrajevanja uspešnosti vsakega, tudi visoko strokovnega, intelektualnega in vodilnega dela. Tega vrednotenja ne smemo poenostaviti in ne smemo upoštevati samo rezultatov ali ekonomskih učinkov, temveč moramo poleg tega upoštevati vsa prizadevanja za uresničevanje določenih delovnih dolžnosti, nalog, metod in tehnik za njihovo izpopolnjevanje. Znanost se mora v večji meri kot doslej posvetiti oblikovanju objektivnejših kriterijev za delitev osebnih dohodkov.

Komunisti se moramo zavzemati, da se uveljavijo samoupravni ukrepi, ki bodo zmanjševali tiste razpone v osebnih dohodkih, ki niso nastali z objektivnim vrednotenjem resničnih delovnih naporov, marveč s subjektivističnim ocenjevanjem in z

(Dalje na 2. strani)

Elektronski merilnik položaja

Izvečki iz resolucije prve seje konference ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)
upoštevanjem samo splošnih formalnih pogojev ali pa so samo posledica tržne stihijnosti.

Treba je povečevati najnižje osebnе dohodke. Doseči je treba, da se z davčnim sistemom in politiko ostreje zajamejo vsi dohodki, ki ne izvirajo iz rezultatov dela. Dоследno je treba izvajati progresivno obdavčenje skupnega dohodka državljanov.

Iz tega izvirajo pglavltne naloge ZK: v tem trenutku je pglavltina naloga ZK, da se glede na stvarne zmogljivosti družba odločno postavi po robu skrajnostim, ki nastajajo pri socialni diferenciaciji: na eni strani proti reprodukciji neznanja in revščine in na drugi strani proti neupravičenemu bogatjenju in prikriteму prilasčanju rezultatov tujega dela. To je mogoče dosegati le z oblikovanjem enakopravnih odnosov med ljudmi pri delu in prisvajanju po delu — s kratkoročnimi rešitvami nekaterih najbolj perečih problemov in s postopnim, dolgoročnim urejanjem tistih vprašanj, od katerih je odvisna večja socialna varnost ljudi in celovita socialno-ekonomska uravnovešenost razvoja in položaja posameznih plasti prebivalstva.

V graditvi uspešnejšega samoupravljanja v delovnih organizacijah je treba upoštevati dva pomembna vira težav. Na eni strani je to nizka stopnja strokovnega in družbeno-ekonomskega znanja in usposobljenosti delavcev, ki sicer težijo po uveljavitvi enakopravnih odnosov in po objektivnem vrednotenju in nagrajevanju po rezultatih dela. Zato morajo komunisti posvetiti posebno pozornost prizadevanjem, da se redno strokovno usposabljanje poveže s primernimi vrstami, oblikami in stopnjami družbeno-ekonomskega in političnega izobraževanja, s katerim se delovni ljudje in tudi vsi strokovnjaki ter vodilni delavci stalno usposabljujejo za učinkovito samoupravno aktivnost.

H vprašanju sodobne organizacije dela: Mnoga vprašanja sodobne organizacije dela v pogojih samoupravljanja so še nerazjasnjena. Zato prva seja konference ZKS nalaga komunistom-strokovnjakom, ki delujejo na ustreznih strokovnih področjih, da prispevajo k temeljitemu, strokovnemu razreševanju problemov sodobne organizacije dela in njene povezave s samoupravljanjem. Samoupravne delovne skupnosti v največ primerih še nimajo zadostne in dovolj razvite materialne podlage in s tem tudi ne možnosti, da bi lahko dosledno prevzele vse temeljne funkcije nosilk družbenega razvoja.

Obstajajo težnje in pritiski, naj bi se ekonomska sistem razvijal brez zakonitosti sa-

moupravnega tržnega gospodarstva in poglobljanja samoupravnih odnosov. Popuščanje takim težnjam krepi moč tistih, ki razpolagajo z velikimi sredstvi, imajo monopolne položaje, ne spoštujejo in ne izvajajo sistemskih ukrepov, prejemajo ključne informacije, delujejo zunaj formalnih organizacijskih sistemov ter organov družbenopolitičnega sistema, to je brez odgovornosti in nadzora. Nosilci teh negativnih teženj v bistvu utrjujejo birokratsko-tehnokratske sile. Hkrati povečujejo podjetniško zaprtost in poglobljajo prepeade med posameznimi področji družbene reprodukcije. Zaradi teh procesov poudarja prva seja konference ZKS, da se morajo dosledno uresničevati temeljni cilji in pogoji reforme: nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, prehod od etatičnega k samoupravnemu tržnemu sistemu gospodarskega razvoja, povečevanju družbenega in osebnega standarda, utrditev položaja

dinarja kot osnovnega družbeno-ekonomskega kriterija gospodarjenja, stabilizacija in povečana skladnost družbeno-ekonomskega razvoja, ekonomska selekcija in diferenciacija, rast družbene produktivnosti dela itd.

Naloga članov ZKS je, da odstranjujejo pregrado med gospodarskimi in drugimi področji družbenega dela ter, da podpirajo čim tesnejše ustvarjalno obojestransko in enakopravno sodelovanje delovnih organizacij z vseh področij združenega dela. Od izpolnitve te naloge je odvisno, ali se bodo povečali delovna sposobnost, znanje, izobrazba in kultura delovnih ljudi v vseh dejavnostih. Za uspešno uresničitev te naloge je potrebno proučiti materialno podlago teh dejavnosti, izoblikovati ustrezno zbiranje sredstev v različnih skupnostih in skladih ter zagotovili neposreden vliv tistih, ki sodelujejo pri financiranju teh dejavnosti in drugih samoupravnih dejavnikov.

(Dalje prihodnjič)

Manjše povečanje proizvodnje v decembru ni vzrok za zaskrbljenost

Umirjena rast, ne zastoj

BEOGRAD, 18. jan. (Tanjug). Gospodarski strokovnjaki, ki spremljajo gibanja v Jugoslaviji, menijo, da za zdaj ničesar ne dokazuje, da bi v industriji nastal zastoj. Le 3% povečanje industrijske proizvodnje v decembru pravzaprav napoveduje nekoliko umirjeneše gibanje v prihodnjih mesecih, predvsem v skladu z gibanjem povpraševanja na svetovnem trgu. V zadnjem času se je zaradi občutno manjšega povečanja proizvodnje v zadnjem mesecu leta 1969 razširila nekakšna zaskrbljenost.

Strokovnjaki opozarjajo, da konjunktura na svetovnem trgu ni več tako izrazita kot v prvi polovici leta 1969. Ta težnja odseva tudi na naše

gospodarstvo. Predvsem pa na tempo dela domače industrije, ki se je že v precejšnji meri vključila v mednarodno delitev dela. Poleg tega so na decembrske rezultate vplivali tudi nekateri drugi dejavniki, predvsem pa nezadostna količina električne energije, rekorden uvoz raznega blaga in drugo. Zaradi vsega tega je bila decembrska proizvodnja najmanjša v zadnjih nekaj letih.

Predstavniki industrije pa so z optimizmom stopili v novo leto. V nedavni anketi zavoda za tržne raziskave je znatno število direktorjev industrijskih organizacij izjavilo, da pričakujejo nadaljnje povečanje proizvodnje v prihodnjih mesecih.

ISKRA — ELEKTROMEHANIKA KRANJ

razglašča

prosta delovna mesta

UREJEVALCEV II

3 za vrtalnico obrata EMI in

3 za oddelek »Termoplasti«

Pogoji:

visoko kvalificiran delavec kovinske stroke s triletno prakso ali kvalificiran delavec kovinske stroke z devetletno prakso.

Prismene prijave pošljite na kadrovske oddelek naše tovarne do 1. februarja 1970.

S seje sindikalnega odbora ZP

Na svojo prvo letošnjo redno sejo se je sindikalni odbor združenega podjetja sestel dne 16. januarja. Razpravljal je o vrsti aktualnih vprašanj in sprejel ustrezna stališča.

ODBOR ZA POSLOVNO POLITIKO

Osnovna tema razprave na tej seji sindikalnega odbora je bila obravnava interne zakonodaje v ZP in kandidiranje v članstvo odbora za poslovno politiko ZP. Po novih internih predpisih je sindikalna organizacija nosilec kandidatne liste za sestavo odbora za poslovno politiko ZP, ki je kolegijski izvršilni organ, sestavljen iz 11 članov. Člane odbora za poslovno politiko voli in razrešuje DS ZP. Mandatna doba prvega odbora za poslovno politiko ZP bo trajala praviloma do sprejetja novega statuta ZP, oz. do konca tekočega leta. Sklep o njegovi ustanovitvi pa je sprejel delavski svet ZP na svoji zadnji lanskі seji, dne 26. decembra 1969.

Udeleženci te seje sindikalnega odbora ZP so se strinjali s predlogom, naj vsi predvideni kandidati za članstvo v odboru za poslovno politiko ZP predhodno podpišejo kandidaturu, kot je to v navadi pri drugih volitvah. Enotni so si bili tudi v tem, naj kandidatna lista vsebuje več kandidatov, kot je predvideno članov odbora za poslovno politiko. Kandidatno listo bo objavilo tudi glasilo »Iskra« takoj, ko bodo kandidati podpisali svojo kandidaturu.

REKREACIJA ZAPOSLENIH V PRIHODNJE

To je bila druga tema današnje seje sindikalnega odbora ZP. O tej pomembni dejavnosti se je razvila živahna debata. Dosljej je bila uprava Počitniške skupnosti Iskre dotirana od strani organizacij ZP za osebnе dohodke in funkcionalne izdatke. Po novi organizaciji, pa naj bi delovala, oz. poslovala — v taki obliki kot doslej, ali pa na osnovi ekonomskega računa. Vsi na seji navzoči so soglasno izjavili, da je sprejemljiva le dosežena oblika poslovanja Počitniške skupnosti in, da jo organizacije ZP dotirajo direktno in ne več preko strokovnih služb ZP. Menili so, da le na ta način lahko zagotovimo zaposlenim cene letovanja, prav tako pa so se strinjali z ugotovitvijo, da je nujno treba povečati letovajske zmogljivosti na morju.

Udeleženci seje so po daljši razpravi sprejeli naslednja stališča:

— Počitniška skupnost naj še naprej posluje v enaki obliki kot doslej

— funkcionalne izdatke in OD zaposlenih v Počitniški skupnosti, kakor tudi izdatke za večja posojila in vzdrževanje obstoječih domov

in inventarja je treba financirati iz prispevkov vseh organizacij ZP

— nujno je treba povečati letovajske zmogljivosti in boljšati osnovne pogoje nudenja letovajskih uslug prehrane in vseh domovih in čitniške skupnosti Iskra.

— način financiranja razdelitev stroškov po organizacijah ZP naj se izvede osnovi poprečnega števila poslenih

— Počitniška skupnost osnovi svojih potreb sprejme letni plan stroškov, terega naj sprejme in poudari DS ZP, financiranje naj bo direktno iz organizacij ZP.

INTEGRACIJA

V tej točki dnevnega reda je predsednik sindikalnega odbora ZP Jože Čebela poročal o sestanku predstavnikov družbeno-političnih organizacij, samoupravnih organov predstavnikov uprave ZP RIZ v Zagrebu dne 14. januarja. Osrednja tema omenjenega sestanka je bila prava o nadaljnji integraciji med organizacijami ZP in posebej relacija RIZ — Iskra, nadalje pa ocenitev stoječih razmer, glede razvoj integracijskih gibanj. Na sestanku so prisotni ugotovili, da načela, katera bila sprejeta ob integraciji niso bila uresničena. Kratkoročnejše naloge, ki bi žele biti realizirane v kratkem času, ostajajo še vedno prti problemi. Posebno kritično je stanje na področju prekrivanja proizvodnih programov, oz. novonastala prekrivanja proizvodnih programov v RIZ so bila sprejeta stališča, katera je predludil sindikalni odbor na zahtevo tovarne »Avtonatika« na Pržanu pa naj bližnji prihodnosti do takšnega sestanka prišlo tudi Pržanu.

OSNUTEK PRAVIL O DELOVNI SINDIKALNEGA ODBORA ZP

Na seji sindikalnega odbora je bilo sklenjeno, naj čimprej izdelajo osnutek pravil o delu sindikalnega odbora ZP, skupno z republičkim odborom sindikalne industrije in rudarstva Slovenije, katelega je treba v ravnavo poslati IO sindikalnih organizacij v organizacijah ZP.

Na seji je bil končno sprejet tudi predračun stroškov družbeno-političnih organizacij za leto 1970, v višini 2 milijonov starih dinarjev. Predračun v tej višini pa jema le minimalna sredstva potrebna za izvedbo predloženega programa za letošnje leto.

Končno je bilo sklenjeno to, da bodo VIII. zimski sportne igre Iskre v Krasni gori dne 28. februarja ga leta.

Janez Šil

Na obisku v Biroju za avtomatizacijo v industriji

(Nadaljevanje s 1. strani)

tilnih in drugih strojev, vedno bolj uspešno pa Biro posega tudi na področje avtomatizacije v procesni industriji, prav tako pa tudi na področje regulacije elektromotorjev. Vendar pa dejavnost Biroja za avtomatizacijo seveda še ni izčrpana. Uspešno deluje tudi na področju proti požarnih in proti vlomnih naprav, kjer je njegova ekspanzija v zadnjem času posebno občutna in z uspehom tudi že posega v izvoz, zlasti v Francijo. Prav gotovo pomembna pa je dejavnost Biroja za avtomatizacijo v industriji tudi na področju polavtomatskih varilnih naprav. Proizvodnja vsega naštetega redno teče v tovarni električnih aparatov, kot že rečeno pa specialne naprave z navedenih področij proizvajajo v samem Biroju.

Na področju vezanih poslov je Biro v zadnjih treh letih svojo dejavnost močno razširil. Navezal je dolgo vrsto koristnih kooperantskih stikov z znanimi inozemskimi partnerji, ki na področju avtomatizacije prav gotovo nekaj pomenijo. Ne bo odveč

če pri tem omenimo vsaj najpomembnejše inozemske partnerje, s katerimi tako uspešno sodeluje naš Biro za avtomatizacijo v industriji, ki pri tem zlasti zasleduje ta cilj — delitev dela. V Italiji Biro sodeluje s firmo »Telemeccanica« v Milanu, v Švici s firmo »Cerberus« v Zürichu, v zahodni Nemčiji s firmama »Ramstetter« v Münchenu in »Siemens« v Erlangenu, v Franciji s firmo »L'air liquide« v Parizu, pomembnega kooperanta pa ima Biro tudi v daljnji Japonski in sicer »Hitachi Motoda«, Nippon Calculator Comp. iz Tokia, sodeluje pa tudi v vzhodnih državah, kot na primer z vzhodnonemško tvrdko »Drehma« in češkoslovaško »Kowosvit«. Seveda kooperacija z vsemi naštetimi inozemskimi partnerji ne poteka enako saj se le-ta trenutno nahaja v različnih razvojnih fazah, vsekakor pa je sodelovanje Biroja z njimi že tolikšno, da jamči njegov nadaljnji razvoj in pomembno dejavnost.

Biro za avtomatizacijo v industriji pri navezavi tesnejših poslovnih stikov z inozemskimi partnerji v popol-

nosti koristi obstoječe Iskrine firme v inozemstvu, ki pri tem odigravajo pomembno vlogo.

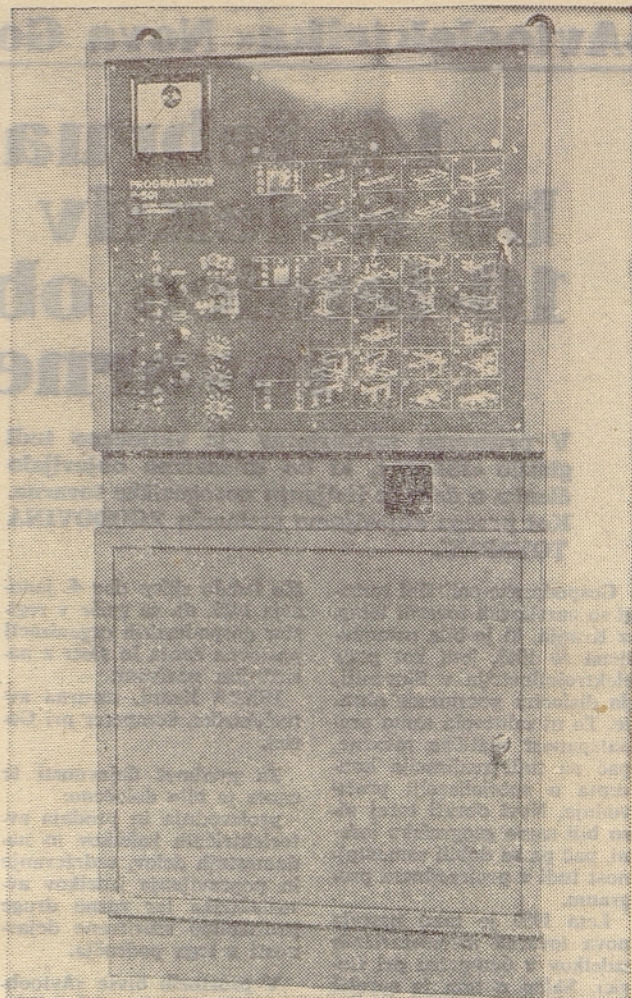
V okviru beogradske filijale Iskra Commerce že deluje oddelek BAI, prav tako pa se Biro za avtomatizacijo v industriji, kjer je to možno, vključuje v razna poslovna združenja, pri čemer pa je njegovo sodelovanje najbolj široko in popolno v združenju proizvajalcev obdelovalnih strojev »Mašinounion«, v okviru katerega tudi vselej razpravlja novice iz svojega proizvodnega programa.

Pri svojem delu Biro za avtomatizacijo v industriji zasleduje ta cilj, da v vsaki branži, na področju katere začne delovati, teži doseči vrhunsko kakovost in zadostno zmogljivost (v jugoslovanskem merilu) in zaradi tega postaja praktično monopolist na področju avtomatizacije obdelovalnih strojev. Za primer naj navedem, da tovarna »Prvomajska«, kot največji proizvajalec obdelovalnih strojev, nima lastne elektro montaže, ker teče proizvodnja vseh tovrstnih naprav v Iskri in zanjo Biro za avtomatizacijo v industriji v celoti opravlja ves srednje in dolgoročni razvoj. BAI je monopolist nadalje tudi na področju protipožarne dejavnosti (tu je le neznatna domača konkurenca), takšen položaj pa si ustvarja tudi pri protivlomnih napravah. Se nekaj let nazaj je Biro za avtomatizacijo v industriji imel dokaj močno konkurenco v nekaterih jugoslovanskih podjetjih, vendar je le-ta ob njegovem hitrem vzponu in doseženih rezultatih kaj naglo usahnila, da danes ne predstavlja posebnega problema.

V zadnjem času Biro posega tudi na področje klimatskih naprav in malih računskih strojev, pri čemer že teko ustrezni poslovni razgovori tako s partnerji v Jugoslaviji, kakor tudi z nekaterimi pomembnimi v inozemstvu. Računati je, da bo spričo dosedanje uspešnosti Biroja na drugih toriščih, njegova dejavnost tudi na teh dveh področjih kmalu tako uspešna in se bo v svojih dejavnostih še nadalje krepil in razvijal in znova potrjeval nujnost popolnega soglasja na relaciji: proizvodnja—razvoj—prodaja, za kar je prav Biro za avtomatizacijo v industriji najbolj zgovoren dokaz.

-C-

**Dopisujte
v ISKRO!**

Programator P-501 za rezkalni stroj

ISKRA COMMERCE
LJUBLJANA, Kotnikova 6

sprejme v redno delovno razmerje

VEČ KORESPONDENTOV
za dela v izvoznem sektorju

POGOJI:

aktivno znanje italijanskega jezika oz. aktivno znanje angleškega jezika, končana ekonomska srednja šola.

Osební dohodek v naši organizaciji določa pravilnik o delitvi osebnih dohodkov.

Cenjene ponudbe pošljite ZP ISKRA COMMERCE, kadrovska služba, Ljubljana, Masarykova 15.

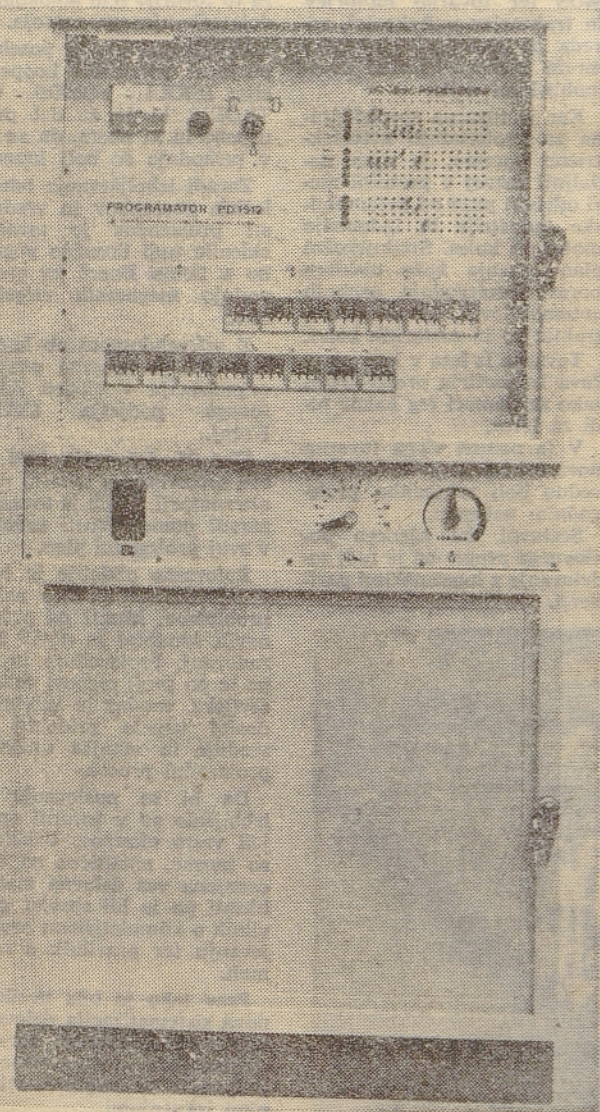
Oglas velja do zasedbe delovnega mesta.

ISKRA
TOVARNA ORODJA
LJUBLJANA — STEGNE 15

Cenjene interese obveščamo, da imamo po proizvodnem planu še nekaj prostih kapacitet za opravljanje srednjih in maloserijskih storitev na vseh vrstah orodjarskih strojev, predvsem za:

**ploskovno, okroglo in profilno brušenje
ostro brušenje**
(tudi karbidne trdine)
struženje
(tudi precizno struženje)
rezkanje
(vse vrste rezkanja)
koordinatno vrtanje in brušenje
vse vrste termične obdelave
(solne kopeli)

Kot specializirana in tehnično sodobno opremljena tovarna zagotavljamo, da opravljamo vse storitve kvalitetno, v primernih rokih in po zmernih cenah.

Programator PD 1512 za stružnico

14. februarja bo kolektiv slavil 10-letnico obstoja tovarne

V programu priprav je vključeno tudi glasilo »ISKRA«, ki bo intenzivno objavljalo članke o delu in življenju novogoriške tovarne. Kot prvega objavljamo sestavek: ZGODOVINA TOVARNE.

Gospodarsko-politični razlogi so narekovali tovarni Iskra iz Kranja, ki je bila ustanovljena že 1945. leta kot prva elektroindustrija v Sloveniji, da dislocira posamezne obrate. To ni zahtevala samo prenatrpanost matične tovarne, pač pa tudi realizacija koncepta o specializaciji proizvodnje. Novi obrati torej niso bili samo geografsko ločeni, pač pa so dobili samostojnost tudi v proizvodnem programu.

Leta 1959 je tako nastala nova tovarna avtoelektričnih izdelkov v Sempetru pri Gorici. Sklep o tem je sprejel delavski svet podjetja Iskre 19. novembra, občinski ljudski odbor Sempeter pa je izdal odločbo o ustanovitvi obrata 1. decembra 1959. Okrožno gospodarsko sodišče v Kopru je kot registrsko sodi-

šče izdalo sklep dne 4. januarja 1960, da se vpiše v register gospodarskih organizacij poslovna enota in sicer z naslednjim nazivom:

ISKRA Kranj, tovarna avtoelektrike, Sempeter pri Gorici.

Za predmet dejavnosti te enote je bilo določeno:

proizvodnja in prodaja avtoelektričnih izdelkov in nadomestnih delov, vzdrževanje in popraviljanje izdelkov avtoelektrike ter razne druge proizvodno storitvene dejavnosti s tega področja.

V prostorih bivše »Avtoobnove« je zaživel novi kolektiv. Najprej je bilo potrebno obnoviti delovne prostore ter strokovno usposobiti delavce, da bi lahko uspešno delali v novi, specializirani tovarni za avtoelektrično opremo. V ta

namen je bilo poslanih v Kranj na strokovno izpopolnjevanje več delavcev, ki so po vrnitvi zasedli pomembnejša delovna mesta v tovarni.

Nagla obnova in postopna graditev nekaterih novih obratov ter nabava novih strojev in prenos nekaterih iz Kranja — vse to je dalo mlademu kolektivu pogoje, da začne utrjevati svoj lastni proizvodni program.

Pomemben dogodek je bil dne 16. februarja 1960, ko je bil v tovarni montiran prvi zaganjalnik SN1/12/2,5KM.

Ob koncu leta 1960 so bile formirane v tovarni družbeno politične organizacije, medtem ko je bil naslednjega leta izvoljen prvi delavski svet tovarne.

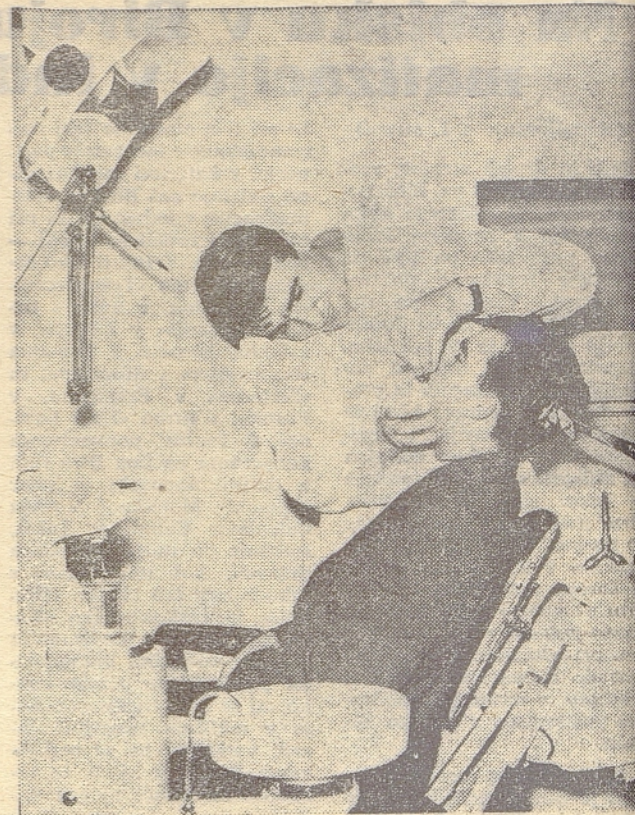
Ko govorimo o zgodovini tovarne, je treba vsekakor omeniti tudi 26. september 1961, ko je obrat postal finančno samostojna enota. Kot simbol te samostojnosti je bila tedaj tudi svečana predaja tovarniških ključev.

V sicer kratki zgodovini tovarne, je bil tudi pomemben dogodek v septembru 1963, ko je bil nameščen tekoči trak in tako modernizirana montaža.

Tovarna avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici proizvaja naslednje:

- zaganjalnike raznih tipov,
- diname vseh vrst,
- napetostne regulatorje,
- vžigalne tuljave,
- magnetne vžigalnike.

Tovarna zadovoljuje večji del potreb naše avtomobilske industrije in industrije motornih koles.

Kolektiv Iskre v Novi Gorici ima sodobno, urejeno zobno ordinacijo

S svojimi proizvodi oskrbuje tovarno avtomobilov Crvena zastava, TAM, FAP, TOMOS ter tovarno motorjev in traktorjev v Rakovici, seveda pa tudi našo trgovsko mrežo z nadomestnimi avtomobilskimi deli.

Ker je tovarna specializirana za proizvodnjo avtoelektrične opreme, je njen nadaljnji razvoj v pretežni meri odvisen prav od avtomobilske industrije in industrije motornih koles. Srednjeročni plan razvoja kaže občuten porast proizvodnje osebnih avtomobilov, tovornjakov, traktorjev in motornih koles.

Tovarna iz leta v leto povečava in razširja proizvodnjo, tako za domači trg kakor tudi za izvoz.

V ta namen vlaga tovarna nova sredstva, da bi bila kos vedno bolj zahtevnim proizvodnim nalogam.

Sestavni del njenega poslovnega programa je tudi sodelovanje z inozemskimi partnerji.

Tudi nenehno iskanje kooperacijskih stikov z domačimi in tujimi proizvajalci je za to tovarno zelo pomemben dejavnik njenega razvoja.

Izoblikoval se je poseben poslovni trikotnik« kooperacije: ISKRA - TOMOS - C/TROEN, ki je že dal prve uspehe in ki obeta, da se bo v prihodnje še bolj krepil.

Zaradi izboljševanja tehnoloških postopkov in vrednosti proizvodov je tovarna sklenila tudi licenčno pogodbo s firmo Bosch za proizvodnjo magnetnih vžigalnikov.

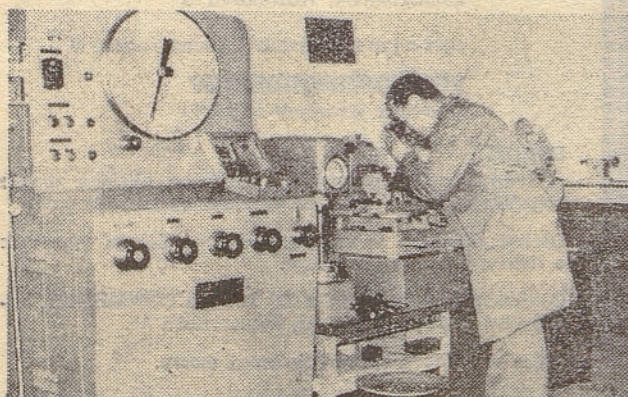
Z referendumom ob koncu leta 1965 je tovarna postala organizacija v okviru Zdrženega podjetja ISKRA Kranj.

Dne 24. februarja 1969 so bili sestavljeni v tovarni prvi alternatorji, ki jih je tovarna, zaradi pomembnosti uvrstila v svoj proizvodni plan.

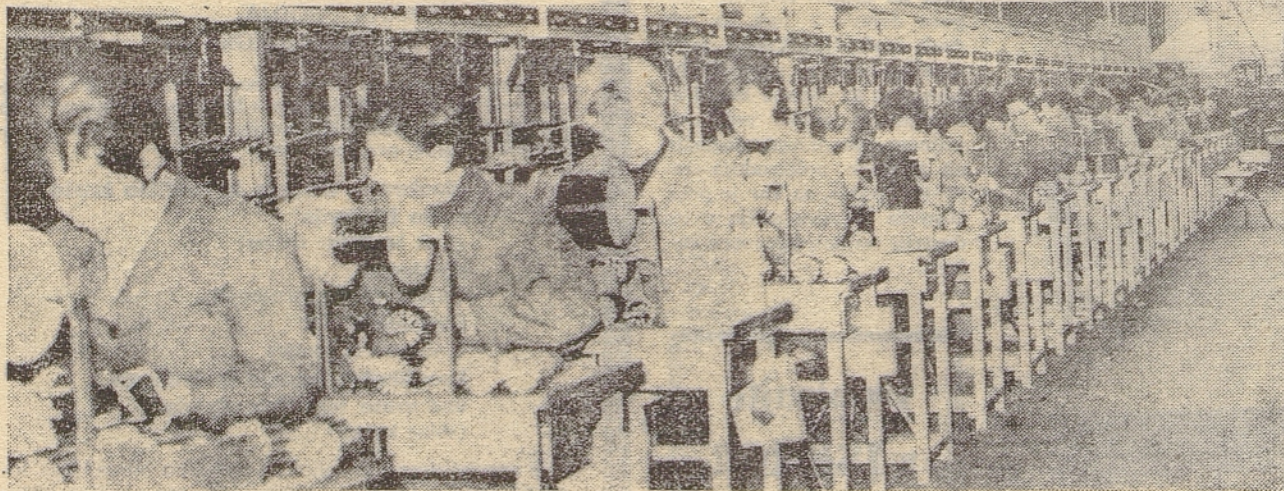
Reformno obdobje je tudi v tej tovarni sprožilo nekaj problemov, hkrati pa precej novih spodbud in novih prizadevanj. Proizvodnja tovarne je po svoji zasnovi veliko serijska, vendar je kolektivu doslej uspelo pridobiti le srednje in manjše serije v proizvodni proces.

Da bi se poslovanje še izboljšalo so v tovarni sprejeli vrsto ukrepov. Uskladili so norme, analitično so bila ocenjena vsa delovna mesta, hkrati pa je bil sprejet pravilnik o stimulativnem nagrajevanju ter pravilnik o normah.

Prav tako je bila uvedena nova sistematizacija delovnih mest, ki predvsem forsira strokovnjake z najustreznejšo izobrazbo in boljšimi delovnimi izkušnjami.

»Avtoelektrika« Nova Gorica: v mehanskem laboratoriju

Nova, moderna montažna hala Iskrine tovarne »Avtoelektrika« v Novi Gorici. Na sliki: linija rotorja v novi hali

cijski material ipd., bil pa je tudi začetek proizvodnje kinoprojektorjev in števcev.

VPRASANJE: Koliko je bilo takrat zaposlenih?

ODGOVOR: Če me spomin ne vara, okrog 940. Skoraj vsi smo se poznali. Menim, da je prav, če dodam, da je vladalo med ljudmi veliko tovarništvo in nesebično prizadevanje za nove dosežke, napredek in uresničitev postavljenega programa na področju vseh panog, ki so še danes osnova tovarne.

VPRASANJE: Ali meni, da so bili odnosi med ljudmi takrat boljši kot so danes?

ODGOVOR: Ljudje so si bili bližji bolj so razumeli skupno prizadevanje; odgovornost je bila bolj vidna, skratka — ni bilo toliko pehanja posameznika za materialnimi dobrinami kot danes, zato pa so bili v ospredju skupni interesi.

VPRASANJE: Kot vem, si se v teh letih močno angažiral pri delu sindikata. Kot vse kaže, si še vedno aktiven?

ODGOVOR: Rad sem delal v sindikatu. Če pogledam 22-letno delo sindikata, je pri tem najbolj zanimiv program dela, ki se je iz leta v leto spreminjal. Če se spominam na leta, ko je bil sindikat tudi nabavljatelj raznih dobrin, ozimnic ipd., si ne morem kaj, kot da rečem, da je bilo tudi to v tistem času potrebno. Zdaj pa ima sindikat zahtevnejše naloge.

VPRASANJE: Kakšni problemi so, po vašem mnenju, najbolj pereči v kranjski tovarni?

ODGOVOR: Zastarelost strojnega parka, fluktuacija in tehnologija.

VPRASANJE: Kakšnega konjička imaš v prostem času?

ODGOVOR: Izleti v naravo so mi najbolj pri srcu, pa družini tudi.

ABC

Zagrizeni in fantasti

Veliko ljudi je, zelo zaslužnih, toda anonimnih. Povsod so. Izpeljejo določeno delo, ker jim je pač priraslo za srce, od katerega imamo koristi vsi. Izpeljejo ga in odidejo v pokoj, umaknejo se. Nanje pozabimo, ali se jih nikoli sploh ne zapomnimo.

Nekdo je storil življenjsko delo — pripeljal vodo v vas, napravil zajetje studenca na križišču, zgradil mladinski dom, ustanovil kulturno-umetniško društvo, formiral in uredil knjižnico, pogozdil goličavo, izmislil si je kulturno revijo in postal njen glavni organizator, utemeljil klub ljubiteljev umetnosti, znanosti in raziskovalcev, zbral gledališke amaterje, formiral klub poljedelskih liferantov: nekdo je vse življenje posvetil zbiranju zgodovinskega gradiva za krajevni muzej, postavil spomenik padlim partizanom: nekdo je izuril pevski zbor in napravil iz navadnih mladeničev in deklet dobro umetniško ekipo: nekdo ima največ zaslug za prostovoljno izgradnjo asfaltne poti, nekdo se je prvi spomnil, da obrne pozornost javnosti na krajevne turistične in zgodovinske znamenitosti. Itd., itd.

Takšni ljudje so v vsaki občini, v vsakem podjetju. To so ljudje, ki imajo posebno ljubezen do določenega dela. Toda ne do privatnega dela, temveč do dela družbenega pomena. Znajo zbrati somišljenike, niso omahljivi in čakajo svoj trenutek. Ponavadi oblegajo prage in vrata forumov, podjetij, vplivnih osebnosti, prosijo, prenašajo elaborate, prepričujejo, da bi imele njihove ideje splošno družbeno korist. V nekem podjetju so govorili, da je zamrla aktivnost mladih v športu, čim je odšel neki »zagrizeni tovariš« za to delo. Potem so nastale dolge diskusije: zakaj, kako, kdo je kriv, da je ta aktivnost

ugasnila, kje je subjektivna in objektivna krivda itd. Drugi primer je še privlačnejši: krajevna radijska postaja v nekem mestecu, in krajevni list v drugem sta nastala kot plod »zavzetosti« nekoliko vztrajnih ljudi. Vedeli so, kaj hočejo, videli so dalj od svoje ideje, videli so idejo v njeni uresničitvi.

Kdo so ti ljudje? Pravijo jim »fanatiki«, imenujejo jih »fanatisti«. Z njihovim življenjem je vedno zvezan določen uspeh. Toda videni! Vedno lahko rečejo: to sem napravil za ljudi, posrečilo se mi je.

Ponavadi so to strogi amaterji, nikoli ne dobijo niti (Dalje na 6. strani)

ISKRA

Zavod za avtomatizacijo LJUBLJANA

objavlja prosta delovna mesta za:

VODJO TEHNIČNE PISARNE samostojnih razvojnih oddelkov

pogoj: srednja šolska izobrazba tehnične ali ekonomske stroke, poznavanje organizacije poslovanja ter dela tehničnih pisarn in posebej še priprave dela; poskusna doba dva meseca

KONSTRUKTERJA ZA EMBALAŽO

v skupini za konstrukcijo embalaže v splošno tehničnem sektorju

pogoj: srednja tehnična šola strojne ali lesne stroke, začelena dveletna praksa v tem ali podobnem delu, poskusna doba 3 mesece; delovno mesto je locirano v Kranju (Iskra Elektromehanika)

POMOŽNEGA KONSTRUKTERJA ZA EMBALAŽO

kot pod tč. 2

pogoj: končana osemletka in uspešno zaključen tečaj za pom. konstrukterje, tri leta prakse v tehničnem risanju, znanje strojepisja — poskusna doba 1 mesec

KURIRJA

za dviganje in dostavo pošte v Zavodu in po Ljubljani

pogoj: končana osemletka, zaželena znanje strojepisja in sposobnost za opravljanje enostavnejših administrativno-manipulativnih del; poskusna doba 1 mesec

Interesenti naj svoje pismene ponudbe pošljejo ali predložijo organizacijskemu kadrovskemu oddelku Zavoda za avtomatizacijo v roku 15 dni po tej objavi.

Zakoniti predpisi za odpravo nelikvidnosti v gospodarstvu

Zvezna skupščina je na svojih zasedanjih proti koncu preteklega leta sprejela celo vrsto zakonitih predpisov za odpravo nelikvidnosti v gospodarstvu. Ker so ti predpisi zelo važni tudi za naše organizacije v združenem podjetju, podajamo njihovo glavno vsebino.

I.

Zakon o dopolnitvah Zakona o deviznem poslovanju, objavljen v Ur. listu SFRJ št. 50 z dne 20. 11. 1969 pod št. 588.

Namen spremembe Zakona je, da se odpravijo pojavi, ko delovne organizacije neovira-

no opravljajo uvoz blaga, pri tem pa ne poravnajo svojih obveznosti do domačih dobaviteljev.

Po določilih zakona o dopolnitvah zakona o deviznem poslovanju delovna organizacija ne more izdati naloga za plačilo uvoženega blaga, če ima do upnikov v državi neporavnane obveznosti, za katere je od dneva zapadlosti do dneva predložitve plačilnega naloga preteklo več kot 60 dni in če ob predložitvi naloga skupen znesek teh obveznosti presega 10% skupnega zneska vseh njenih zapadlih pa še ne poravna-

nih obveznosti. Kot dokaz o tem dejstvu mora predložiti delovna organizacija banki pismeno izjavo.

Hkrati so predpisane tudi ustrezne sankcije in sicer za delovno organizacijo samo, kot tudi za odgovorno osebo za primer, da se predloži banki netočna izjava in tudi za pooblaščenca banko, če bi izvršila plačilni nalog za uvoženo blago brez omenjene izjave. Določbe dopoljenega Zakona pa ne posegajo v pogodbe, ki so bile sklenjene pred začetkom njegove veljavnosti. To pomeni, da se bodo plačilni nalogi po teh pogod-

bah izvrševali tako, kot je bilo to določeno v prejšnjih predpisih, to je po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona. Prav tako se določa 6-mesečna doba prilaganja za proizvajalne delovne organizacije in zunanje-trgovinske organizacije, ki uvažajo za proizvajalne delovne organizacije. V tem času smejo navedene delovne organizacije izdati plačilne naloge tudi, če njihove neporavnane obveznosti, starejše od dveh mesecev, znašajo več kot 10% celotnega zneska zapadlih obveznosti, vendar ne več kot 20%.

II.

Zakon o kritju razlike v cenah pri prodaji in odpisu zalog blaga ter pri odpisu terjatev, objavljen v Ur. listu SFRJ št. 50 z dne 20. 11. 1969, pod št. 590.

Po sedmem odstavku 52. člena zakona o sredstvih delovnih organizacij: »Uradni

list SFRJ« 10/68, 24/68 in 48/68), ki se bo uporabljal do konca letošnjega leta, smejo delovne organizacije uporabljati 60% sredstev obveznega dela svojega rezervnega sklada za nadomestitev razlike v cenah, ki je nastala zaradi prodaje po znižanih cenah tistega blaga, ki ga brez takšnega znižanja ne bi mogle prodati, ali bi ga mogle prodati le v nesorazmerno daljšem času, kot takšno blago navadno prodajajo. Poleg tega imajo delovne organizacije s posebnim zveznim zakonom o kritju razlike v cenah pri prodaji zalog posameznih vrst blaga v letih 1968 in 1969 (»Uradni list SFRJ« 24/68) pravico prodati v letih 1968 in 1969 blago iz svojih zalog za dan 31. decembra 1967 po nižjih cenah od njegove knjigovodske vrednosti s tem, da za razliko v cenah, ki je nastala s takšno prodajo blaga, zmanjšajo poslovni sklad, pri tem pa morajo to razliko na-

Mit o specialistu

Rapidna specializacija lahko privede vsako podjetje na rob kaosa, če ne spoznamo pravočasno preteče nevarnosti, ki jo predstavlja pretirano čaščenje specialistov: pravih in samozvanih. V čem je rešitev? V smotrni izbiri višjega vodilnega osebja, ki mora imeti široko izobrazbo in bogate izkušnje.

LOV NA SPECIALISTE

Specialisti so ljudje, ki z veliko potrpežljivostjo, solidnim znanjem in veliko učestvovanjem vladajo nad enim delom posla v podjetju. Delitev človeškega znanja, ki nam jo je prineslo to stoletje, spremljana z močnimi silami mednarodnega rivalstva in konkurenčno borbo, je povzročila tudi neverjetno širjenje omenjenih področij, na katera so se spravili specialisti. Podoba je, da sedaj industrija ne more brez njih; kmalu pa se bo morala odločiti o načinu, kako shajati z njimi?

Povpraševanje po strokovnjakih je trenutno večje od ponudbe. V vseh gospodarskih področjih — tehnologiji, financah ali na tržišču — iščejo ambiciozne uprave podjetij talente, ki so zgrajeni povsem intenzivno na določenem ozkem področju. To je posledica težnje po čedalje močnejši koncentraciji v praktični uporabi znanosti. Pri nekaterih podjetjih gre za prestiž: ne gre jim toliko za ljudi, ki so mojstri svojega poklica, temveč za osebe, ki so »priznane kapacitete«.

Lov na talente je večkrat posledica trenutnih kriz v podjetju ali pa impulzivne presoje določene vodilne osebe, ki stremi za tem, da na hitro roko

izboljša kadrovsko strukturo podjetja. Pri takih odločitvah ni odločilna bodočnost človeka ali podjetja: važno je samo tisto, kar lahko nudi strokovnjak v tem trenutku. Zato so tudi poskusi zblizevanja s takimi specialisti precej nespretni. Direktor, ki je nagnjen k temu, da takoj sprejme specialista, mu bo verjetno najprej ponujal de-

nar. Pregarjal bo n. pr. mladega ekonomista po vseh kotih in uporabil zvižčnost, ki se lahko meri s pretkanostjo nogometnega trenerja pri zvaljanju talentiranega igralca. Pri tem mu sploh ne pade na um, da lahko pomeni mlademu strokovnjaku denarni znesek manj od ljubezni do določenega dela, do sodelovanja pri nečem pomembnem in v poslu, ki mu pomaga pri razširjanju njegovega strokovnega obzorja.

Tak ogorčeni lov na specializirane glave povzroča ponavadi več problemov, kot pa jih je v stanju rešiti. Rezultat je ponavadi razočaranje s strani podjetja, pa tudi s strani talenta, ki mu mimo tega ostane še skrb za lastno eksistenco in eksistenco družine.

Kot kaže bo 28. februarja t. l. spet Kranjska gora prizorišče letošnjih, že VIII. zimskošportnih iger ISKRE, za katere je vsako leto večje zanimanje. Upajmo, da bo našim smučarjem naklonjeno muhasto zimsko vreme in da bo v prihodnjih dneh nanoslo še dovolj novega snega!

domestiti iz dohodka, ki ga dosežejo v naslednjih petih letih in sicer pred razdelitvijo dohodka na osebne dohodke delavcev in na sklade. Takšna možnost je bila s posebnim zakonom predvidena tudi v letu 1967 za blago na zalogah na dan 31. XII. 1966.

Zaradi pomena, ki so ga dosedaj imeli omenjeni ukrepi, je bil sprejet poseben zakon o kritju zalog v cenah pri prodaji in odpisu zalog blaga ter pri odpisu terjatev. Tako so ti ukrepi uzakonjeni kot trajna zakonska možnost. S tem se daje možnost razbremenjevanja gospodarstva od večnih in nepotrebni zalog in na trajni podlagi izboljšanja njegove likvidnosti.

Dosedaj veljavni ukrepi se s tem zakonom dopolnjujejo tako, da se je odpravil limit glede uporabe sredstev rezervnega sklada za te namene. Poleg tega se nudijo takšne možnosti delovnim orga-

nizacijam tudi glede neizterljivih terjatev, za katere delovne organizacije ocenijo, da jih praktično ni mogoče realizirati.

Če zalog blaga delovna organizacija ne more prodati v dveh letih, pa sme odpisati njihovo vrednost v breme rezervnega oz. poslovnega sklada, pri tem pa mora 40% te vrednosti nadomestiti v rezervnem oz. poslovnem skladu iz dohodka, ki ga doseže v naslednjih letih, po izločitvi sredstev za poravnavo zakonskih in pogodbenih obveznosti in sicer najkasneje v 5 letih, vstevši v ta rok tudi leto, v katerem ga je zmanjšala. To nadomestilo pa ne sme biti v enem letu manjše od 20% celotnega zneska, ki ga je treba nadomestiti. Za razliko od primera, določenega v 1. členu Zakona, ko gre za prodajo blaga po nižjih cenah, gre v tem drugem primeru za blago, ki ga sploh ni mogoče prodati.

III.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Temeljnega zakona o podjetjih, objavljen v Ur. listu SFRJ št. 55 z dne 25. 12. 1969 pod št. 648.

Z določbami tega zakona se v glavnem ustrezno spreminjajo in dopolnjujejo določbe TZP, ki se nanašajo na prisilno upravo v podjetjih.

S temi določbami se predvsem na ustreznejši način določijo zakonske osnove, to je razlogi za odreditev prisilne uprave.

Po določbah spremenjenega in dopoljenega TZP je podjetje lahko postavljeno pod prisilno upravo, če je s svojim poslovanjem hudo oškodovalo družbene interese, in sicer:

1. če je poslovno leto končalo z izgubo, ki je ni moglo kriti iz svojega rezervnega sklada ali iz sredstev, ki jih sme uporabiti za kritje izgub po drugem odstavku 76.

Zagrizeni in fantasti

(Nadaljevanje s 5. strani)

dinarja za svoje delo. Njihovi sodelavci in pristaši so ponavadi mladi ljudje ali ljudje iz stroke. Oni, ti entuziasti, vnašajo v svojo sredo voljo za družbeno aktivnost, motivirajo ljudi, da se zbero, da nekaj počnejo. Zelo so sistematični: pravi strategji v izvajanju svoje zamisli, celo tedaj, ko je za to zelo malo izgledov. Kadar ni denarja — ga najdejo, če ni ljudi — jih zberejo, ko ni prostorov — jih preskrbe na nek način. V svojem nekoristoljubnem delu imajo pravi občutek satisfakcije — zaradi dobro storjenega dela. Občutek ustvarjalne satisfakcije.

Toda kako gleda okolica, družba, na te ljudi? Ker so

zavzeti z določenim konkretnim delom, jih gledamo sumljivo. Kot: enostranski so samo to delajo, diskutirajo vedno eno in isto, celo družbo gledajo samo skozi svoj delo, ne razumejo širša družbenega dogajanja, včasih so celo nadležni... Toda isti ljudje, ki kritizirajo delo t. i. »fantastov«, poudarjajo njihove uspehe kot »ilustracije« in »konkreten primer« in prihajajo prerazpravi o otvortivi končanah del, v katerih sredi so naši fantasti in entuziasti. Oni so vedno pozabljeni, kadar gre za odlikovanje zaslužnih delavcev ni jih na pomembnih prošlah in ne v seznamih zaslužnih državljanov. Redko se zgodi, da jih izvolijo v nek politični forum, odbor, častni svet. Njihovo je da delajo, da pogasijo svojo žejno z spremljanjem srede, za izboljšanjem sveta okrog sebe. Srečali jih bomo povsod, kje je dejanski učinek: oni so najlepši primer doslednjega izpolnjevanja družbenih dolžnosti.

V njihovi privrženosti lastni ideji in njenem uresničenju je nekaj zelo poučnega za naše razmere. Takšen odnos do družbe je najlepši primer »pozitivnega fanatizma«, službe skupnosti, predstavljaja lastnih sposobnosti in inventivnosti v službi družbe. Od veliko takšnih učinkov, sprememb, gradenj poslov — pridemo do seštejka, ki pomeni drugačno podobo naših vasi, mest, podjetij — do bolj urejenega načina življenja.

Čas je, da bolj zapažamo te entuziaste, te navadno marljive ljudi, »zagrizenega organizatorja«. Potrebujemo jih in še veliko takšnih.

— LM —

Minimalni osebni dohodki - sociala ali indikator za likvidacijo

V obsežnem »paketu« predlogov za spremembo in dopolnitev zakonov se je znašel tudi predlog o dopolnitvi zakona o minimalnem osebnem dohodku

Bistvo dopolnitve je v tem, da se minimalni osebni dohodek kot vrsta socialnih dajatev oprosti davka (razen za socialno zavarovanje) in da se na ta način pomaga delovnim organizacijam, da se izvečejo iz krize. Če hočemo po pravici — tudi do sedaj zakon ni branil občinam in republikam, da samostojno napravijo to potezo. Dosedaj je bila odločitev o oprostitev minimalnih osebnih dohodkov sprejeta samo v Srbiji, v Sloveniji pa je predvidena v predlogu zakona o minimalnih OD.

Z zveznim zakonom določeni minimalni osebni dohodek v znesku 300 dinarjev so republike dvignile s svojimi akti na vsote od 350 do 400 dinarjev (razen BiH). Posamezne občine so šle še dalje, tako da je na primer za Beograd določen minimalni OD v znesku 450 dinarjev. (Da bi bili pravični, je treba povedati, da je bilo v tem mestu v prvi polovici 1969 leta 12 delovnih organizacij, ki za določen čas niso izplačevale niti minimalnih dohodkov!).

Največji odstotek delovnih organizacij z minimalnim osebnim dohodkom (čeprav občasnim) zasledimo v Srbiji (40%), zatem v Hrvaški (25%), BiH (15%), Črni gori (6%) in Sloveniji (4%). Višina povprečnega minimalnega dohodka v preteklem letu je znašala 348 dinarjev, torej precej nad zveznim minimumom.

V preteklem letu je bilo 63% minimalnih OD izplačanih iz sredstev delovnih organizacij, 37% pa iz drugih virov (občinskih ali republiških skladov skupnih rezerv). Precejšnje število delovnih organizacij je izplačevalo minimalne OD skozi več mesecev, ne da bi bilo podjetje pri tem v deficitu. Najpogostejši razlog za takšno ravnanje je iskati v prizadevanjih, da se s pomočjo prihrankov v osebnih dohodkih ustvari materialna podlaga za vstop v novo tehnološko

rundo. Na ta način so se v kategoriji organizacij z minimalnimi OD znašle poleg nesposobnih tudi gospodarsko zelo ambiciozne delovne organizacije.

Nasproti organizacijam, ki jim je minimalni OD pomagal trenutno materialnega prestrukturiranja, stojijo druge, katerih proizvodni program ne nudi upanja, da se bodo kdajkoli izvlekle iz poslovnega deficita ali ki balansirajo na robu rentabilnosti. Odtod zveni v določenih primerih zahteva po odobritvi minimalnega OD kot signal za razmišljanje o prisilni upravi, pa tudi o likvidaciji podjetja. Tu so vzroki, da posamezne delovne organizacije ne izplačujejo delavcem niti minimalnih OD, da bi ne prišle v seznam in pritegnile pozornost na svoje poslovanje.

Obstaja veliko načinov, da se izognemo zahtevi za izplačilo minimalnih OD. Zabeleženi so primeri (BiH), da izdajajo delovne organizacije delavcem namesto dohodka bone, s katerimi lahko kupujejo prehrabene artikle v »prijateljskih« podjetjih. Razen tega se dogaja, da insolventne delovne enote izkoriščajo žiro račune svojih solidno poslujočih prodajal, ali pa izplačujejo dohodke neposredno iz dnevnega iztržka.

Formalno uvrščanje minimalnih osebnih dohodkov med socialne dajatve (zaradi oprostite davščin) naj bi ne ostalo takšno kot je danes. Olajšave v tej smeri lahko sprejmemo kot zadnjo pomoč, toda tudi kot opomin, da se nahaja delovna organizacija že pod mejo razlogov, ki opravičujejo njen obstoj. Opozorjanje na takšne primere sodi v pristojnost delovnih inspekcij, ki so temeljni krivec za obstoj delovnih organizacij, ki izplačujejo minimalne ali sploh nobenih OD, ker s tem na nek način tolerirajo eksploatacijo delavcev s strani nesposobnega vodstva.

-Mi-

«Elektromotorji» Železniki

Jubilanti 10, 15 in 20 letnega dela

DESET LET

Basaj Lojzka
Benedičič Jože
Benedik Vera
Berce Mici
Bernard Lojzka
Bernik Vinko
Bertoncelj Marija
Bobnar Tončka
Cvek Milena
Čemažar Ivanka
Demšar Franc
Demšar Marta
Demšar Ana
Demšar Marina
Dolenc Ivanka
Dermota Jernej
Drozg Marija
Eržen Ivanka
Fajfar Marija
Frlan Vinko
Gartner Vinko
Gartner Polde
Gartner Marjeta
Gartner Peter
Gasar Lado
Habjan Janez
Habjan Stane
Habjan Marija
Hajnrihar Franc
Hafner Tončka
Jelovčan Olga
Kavčič Janez
Kenda Marija
Kenda Zofka
Koblar Lado
Koblar Rezka
Kolenc Marina
Košir Lojzka
Košmelj Tonka
Klemenčič Marija
Križman Kati
Kociper Mara
Logar Anica
Leben Janez
Leben Marija
Lotrič Rafko
Markelj Angela
Megušar Gabriel
Megušar Tone
Mezek Ivanka
Mlakar Franc
Mlakar Francka
Mohorič Vera
Mohorič Francka
Nastran Mici
Nastran Marinka
Osenčič Francka
Pintar Mici
Potočnik Rozalija
Potočnik Marija
Potočnik Marija
Prezelj Tone
Primožič Peter
Rakovec Janez
Rakovec Tone
Rakovec Marinka
Ramovš Anica

Rejc Marinka
Rejc Tonka
Rihtaršič Janez
Rihtaršič Jože
Rihtaršič Rezka
Rihtaršič Lojzka
Rovtar Janez
Rupar Ivanka
Semen Marija
Skok Janez
Šifrar Franc
Šmid Ciril
Šmid Minka
Šmid Milica
Šmid Minka
Šolar Marjan
Šturm Julka
Šturm Jože
Šturm Franc
Šturm Rozalija
Šubič Ana
Šuštar Babi
Šuštar Stanka
Taler Julka
Tolar Franc
Tolar Pavla
Tolar Rezka
Trpin Ančka
Trpin Tončka
Vrhunc Ivica
Vrhunc Francka
Veber Francka
Zupanc Cilka
Kavčič Mici
Žumer ing. Alojz
Kčžar Tončka
Tavčar Francka

PETNAJST LET

Benedičič Jože
Benedik Franc
Benedik Franc
Berce Zdravko
Bernik Lovro
Bertoncelj Mara
Bertoncelj Janez
Bertoncelj Janez
Bertoncelj Kristina
Blaznik Filip
Blaznik Francka
Bogataj Franc
Cvek Janko
Čufer Tone
Denšar Marija
Dolenc Tone
Eržen Rafko
Eržen Franc
Ferenčak Marija
Flander Jožica
Gasar Maks
Hajnrihar Marica
Kavčič Franc
Kavčič Marjan
Kenda Rezka
Kemperle Stane
Kemperle Minka
Koblar Marija

Koblar Rezka
Kovač Albert
Kramar Marjan
Logar Marija
Leben Janez
Leben Viktor
Lušina Franc
Lotrič Slavko
Nastran Jože
Pegam Lado
Petrač Tine
Porenta Stane
Porenta Rezka
Prezelj Jože
Prezelj Rezka
Primožič Stane
Radošević Ivan
Rihtaršič Stane
Rihtaršič Franc
Smid Janko
Smid Tončka
Šturm Marija
Šturm Marija
Šuštar Pavle
Šuštar Tončka
Šturm Tončka
Talar Franc
Tavčar Marija
Tavčar Marija
Tolar Janez
Tolar Jelica
Tomše Milan
Triler Ančka
Triler Konrad
Tušek Niko
Vrhunc Tone
Vrhunc Marinka
Vrhunc Stefanka
Veber Cilka
Cvek Pavle
Prezelj Franc
Šturm Jože
Končan Ana
Kosec Tine

DVAJSET LET

Benedičič Ančka
Benedičič Lojzka
Benedičič Tinka
Bertoncelj Marija
Cigale Nada
Čemažar Tone
Čufer Marija
Demšar Jože
Dolenc Ivanka
Gartner Angela
Gartner Anica
Hafnar Lado
Lotrič Ivana
Markelj Jožica
Markelj Pavla
Primožič Minka
Primožič Anica
Šmid Marjan
Tolar Francka
Tomše Pavla
Vrhunc Slava
Zupanc Jože

Nova določila za prenos denarja čez mejo

Z odlokom Narodne banke bodo lahko naši in tuji državljani od 23. januarja dalje vzeli s seboj čez mejo 100 dinarjev in ne 50 kot doslej, v državo pa bodo lahko prinesli 200 dinarjev namesto dosedanjih 100; v obeh primerih morajo imeti denar v desetdinarskih ali manjših bankovcih.

S tem so spremenjene tudi določbe o denarju, ki ga državljani lahko vzamejo s seboj iz države ali ga prinesejo v državo v obmejnem prometu (v dvolastniškem in maloobmejnem); dvolastniki lahko vsak dan prinesejo čez mejo v državo in iz nje, do 20 dinarjev (namesto dosedanjih 10) drugi uporabniki izkazil v maloobmejnem prometu pa do 200 dinarjev (namesto dosedanjih 100), vse v bankovcih po 10 dinarjev ali v manjših.

Kot smo že poročali, so na letni konferenci v Železnikih slovesno počastili jubilate 10, 15 in 20-letnega dela. Jubilanti so bili tudi nagrajeni in sicer: za 10-letno delo 300 Ndin, za 15-letno delo 600 din, za 20-letno delo pa 1.200 din. Jubilantom naše iskrene čestitke!

Več stanovanj - hitreje do stanovanja!

Morda imate neustrezno stanovanje? Morda neprestano čakate, kdaj se boste selili? Morda tiho upate, da boste tudi vi prišli na vrsto? **MORDA SE VAM ZDI, DA PRAV VI V BLIZNJI PRIHODNOSTI NIMATE IZGLEDOV?**

MORDA VAM LAHKO POMAGA STANOVANJSKO POSOJILO?

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA vam skuša ustreči s svojimi programi stanovanjskih posojil. Stanovanje rabite seveda takoj, vendar je od vaših dohodkov odvisno, koliko posojila lahko vzamete in kdaj boste torej prišli do stanovanja. Če nimate prihrankov, bo šlo počasi, za mnoge prepočasi. Skušajte najti ustrežnejšo rešitev in pospešiti zadevo v sodelovanju z vašo delovno organizacijo. Če bo denarja premalo za vaše stanovanje, bo pa morda dovolj za stanovanjsko posojilo pri KB Ljubljana.

MORDA BOSTE PRIŠLI DO STANOVANJA NA ENEGA IZMED NASLEDNJIH NAČINOV:

— z vezavo denarja za pridobitev stanovanj pri KB Ljubljana lahko vaša delovna organizacija že po 10 mesecih uporablja stanovanjsko posojilo v višini 175 % od vezanega zneska, s tem posojilom vam lahko delovna organizacija oskrbi najemniško stanovanje, ali pa ga prenese neposredno na vas, če nameravate sami poskrbeti za svoje stanovanje,

— delovna organizacija vam lahko da posojilo po lastnih, internih predpisih in s posredovanjem KB Ljubljana,

— delovna organizacija lahko varčuje za stanovanje pod enakimi pogoji, kot veljajo za občane,

— z vplačilom v kreditni sklad KB Ljubljana lahko delovna organizacija dobi takojšnje stanovanjsko posojilo v višini 200 % od vplačane vloge.

Če že imate nekaj prihrankov, predlagajte **ZDRUŽENO VARČEVANJE**. Tako boste varčevali vi in obenem bo za vas varčevala vaša delovna organizacija. Posojilo boste dobili na vaše prihranke in na prihranke vaše organizacije in bo torej znatno večje.

RESITEV VAŠEGA STANOVANJSKEGA PROBLEMA SE V TEJ ALI ONI OBLIKI SKORAJ GOTOVO NAHAJA V ENEM IZMED KREDITNIH IN VARČEVNIH PROGRAMOV KREDITNE BANKE IN HRANILNICE LJUBLJANA!

Dopisniki!

Čimprej nam poročajte o proizvodnji v letu 1969 in o planu proizvodnje za letošnje leto.

Uredništvo

Pred kratkim je bil upokojen tov. Jože Kern, zaposlen v obratu ATN Kranj. Prizadevnemu orodjarju so sodelavci izročili spominsko darilo in mu zaželeli zdravje in zadovoljstvo v pokoju. Imenovani se za to pozornost zahvaljuje prek uredništva z naslednjimi besedami: »Ker se vsakemu posebej ne morem zahvaliti, se tem potom zahvaljujem svojim sodelavcem za prejeta darila, ki sem jih dobil ob odhodu v pokoj. Posebno se zahvaljujem mojstru Omahnu za vso pozornost v času moje bolezni.«

Po slavnostnem zasedanju 20-letnega delovnega jubileja 182 članov Iskre v Kranju, se je v avli občinske skupščine Kranj razvil dokaj živahen pogovor med jubilanti. Čeprav je bila zakuska mišljena kot krajše srečanje, ki nudi hkrati dovolj možnosti za klepet in čestitke k novemu

»Ježeš, to bi plesale...«

letu, se večini ni nikamor mudilo. Oh, kje pa: še plesali bi radi. Glede tega so pogrešali živo muziko — tako, ki vžiga srce in kri. Nekateri so poskušali kar po vižah iz zvočnikov, pa ni in ni šlo.

»Ježeš, to bi plesale, če bi bil pri roki kakšen dober muzikant,« je dejala soseda. Druge so ji vneto pritrdjevale. To ugotovitev je prekinila druga izjava: »S kom pa bi plesale, saj vidite, da dedci niso za nobeno rabo. Se zmenijo se ne za nas. Tamle stoje, pa modrujejo, kot bi bili na kakšni kolektivni seji,« se je obregnila živahna Marija. Ančka pa je dodala: »Gotovo bodo zdaj rešili vse »fabriške« probleme. Saj, saj... tle jim gre jezik, tle... tam pa, kjer je treba kaj pametnega ukreniti, so pa tiho...«

»Pijmo, pustimo te puščobe pri miru...« je bilo slišati z drugega konca mize. Kar same se zabavajmo!

In so se res. Meni pa so zabicale, da njihovih izjav papir ne bo prenesel oz. da naj smatram njihove izjave kot javno tajnost.

Spoštovane tovarišice! Hvala za prijeten večer in iskrene čestitke k delovnemu jubileju.

Ben

KOMPAS KRANJ

VAM NUDI RAZVEDRILLO,

ki ga za ljubitelje lepote, vedrine in sproščenosti prireja od 5. do 15. februarja 1970 v Celovcu

svetovno znana dunajska drsalna revija pod naslovom **COCKTAIL**

Hkrati vam

KOMPAS KRANJ

omogoča prijeten izlet v to prijazno koroško mesto čez Ljubelj ali preko Italije s kratkim postankom v Trbižu. Kolektivi imajo poseben popust.

SAMO ZA 15 din DAN ZIMSKEGA VESELJA

Za 15 din si lahko privoščite neomejeno uporabo žičnic in vlečnic, topli obrok hrane (enolončnico), pa še prevoz na smučišča Ljubelja in Zelenice.

Oglasite se v poslovalnici

KOMPAS KRANJ

Ugodnosti za domače turiste

Kot so povedali v Turistični zvezi Jugoslavije, so se odločili za številne nove organizacijske in druge spremembe, da bi domači turisti v letošnji sezoni imeli več ugodnosti oziroma popustov pri bivanju v hotelih in penzionih ter na nekaterih prometnih sredstvih. Kot so dejali, bodo te ugodnosti deležni prek turističnega kluba, ki ga je ustanovila Turistična zveza Jugoslavije ob sodelovanju številnih podjetij iz gostinstva, prometa in drugih. Letos bo namreč v okviru turističnega kluba precej več hotelov, penzionov, motelov in prevoznikov, kot jih je bilo lani. Med drugim bo včlanjeno v turistični klub tudi podjetje za spalnice in jedilne vagonce, popust pa bo veljal tudi na turističnih letalskih progah JAT. Člani kluba ki bodo plačali vsako leto 50 din članarine, bodo imeli v hotelih in na nekaterih avtobusnih progah, pa tudi pri letnih dopustih 10 odstotkov popusta — zase in za člane svoje družine. Torej lahko družina, ki je včlanjena v klub, prihrani vsako leto najmanj 300 do 500 dinarjev.

Novi register, namenjen članom turističnega kluba, bodo natisnili do konca januarja.

Za dobro voljo

Pred leti je bila v tovarni mladinska konferenca. Po referatu predsednika je nastala mučna tišina. Delovni predsednik je navzoče spodbujal na vse načine. Končno je le v ospredju dvorane vstala neka mladinka. Delovni predsednik je ves vesel dejal: »Tovarišica nas bo seznanila s svojimi problemi in problemi mladine v svoji delavnici.«

Mladinka je bila nekaj časa tiho, nato pa je izjavila: »Nič ne bom povedala, jaz sem vstala zato, ker grem na vlak.«

Imam tako strupenega mojstra, da bi mi moral varnostni tehnik predpisati mleko.

Pozdrav od vojakov

Oglašam se iz Uzičke Požege, kjer služim vojaški rok. Pred odhodom k vojakom sem bil zaposlen v oddelku »termoplastične« tovarne »Elektromehanika« v Kranju.

Iskreno pozdravljam vse sodelavce, posebno pa šefa Poženela in mojstra Borovca in jim želim srečno, zadovoljno in uspešno leto 1970!

Tone Globočnik
V. P. 7855
Uzička Požega
Srbija

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

ANTONIJE AHACIC

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v razvoju obrata ATN za izraze sožalja, podarjeni venci, finančno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Franc Ahačič

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta

FELIKSA GRANDOVCA

se najlepše zahvaljujemo sodelavcem PSO, montaže števcev in obdelovalnici števcev, za izraženo sožalje, poklonjene venci, spremstvo na njegovi zadnji poti in za denarno pomoč materi.

Sin Feliks in hčerki Francka in Silva

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klišeji: »CP Gorenjski tisk« Kranj